

Norges nasjonalparkkommuner
att. medlemmene

Dato 25. februar 2026

Høring – forslag til nye medlemskategorier i foreningen Norges nasjonalparkkommuner

Høringen er laget som et utkast til saksframlegg for behandling i kommunestyret.

SAKSFRAMLEGG

Høring – forslag til nye medlemskategorier i Foreningen Norges nasjonalparkkommuner

1. Bakgrunn for saken

Årsmøtet 2025 i Foreningen Norges nasjonalparkkommuner (NPKL) har bedt styret fremme forslag til vedtektsendringer knyttet til hvem som kan være medlemmer i foreningen og hvilke kontingentordninger som skal gjelde. Bakgrunnen er behov for å styrke samarbeidet mellom aktørene under merkevaren «Norges nasjonalparker», samt sikre foreningens videre utvikling, strategiske og økonomiske bærekraft, og medlemsgrunnlag. Styret ber medlemmene gi sin anbefaling med grunnlag i alternativene nevnt nedenfor, samt opptak av webinar 23. februar og presentasjonen gitt der. Se vedlegg/lenker nederst på siste side.

Medlemmene bes ta stilling til følgende spørsmål:

- Hvilken medlemsmodell bør foreningen velge?
- Hvem bør ha stemmerett i årsmøtet?
- Hvordan bør kontingent differensieres mellom medlemskategorier?

2. Om Foreningen Norges nasjonalparkkommuner

Foreningen ble opprettet i 2015 og består i dag av 41 medlemmer med status som nasjonalparkkommune. Formålet er å styrke medlemmenes arbeid med å utvikle verdier i arealene rundt nasjonalparkene.

Arbeidet knytter sammen:

- Ivaretagelse av natur- og verneverdier
- Bidrag til oppfølging av Naturavtalen
- Distriktpolitikk og robuste lokalsamfunn
- Lokal verdiskaping og næringsutvikling
- Videreutvikling av merkevaren «Norges nasjonalparker»

3. Styrets forslag – to alternative spor

Alternativ 1: Utvidelsessporet

Utvidelsessporet innebærer en bred medlemsmodell hvor flere aktører innen naturforvaltning, regional utvikling og parkorganisering kan være medlemmer eller assosierte medlemmer.

Fordeler:

- Styrker sektorovergripende samarbeid
- Gir økt politisk tyngde nasjonalt
- Kan styrke økonomisk bærekraft
- Økt faglig bredde og styrke, gitt flere medlemmer og flere ansatte
- Samme medlemsmodell som i EUROPARC Federation, der ulike typer organisasjoner som arbeider med naturvern, forvaltning og bærekraftig utvikling kan være medlemmer. NPKL er medlem

Utfordringer:

- Kan svekke organisasjonens tydelige profil
- Mer kompleks styringsstruktur

Alternativ 2: Merkevaresporet

Merkevaresporet avgrensner medlemskap til aktørene under merkevaren «Norges nasjonalparker», som er nasjonalparkkommuner, nasjonalparklandsbyer, verneområdestyrer og autoriserte besøkssentre.

Fordeler:

- Tydelig profil og identitet
- Bevarer kommunenes sentrale rolle

Utfordringer:

- Begrenset medlemsvekst
- Mindre bred nasjonal påvirkningskraft

4. Konsekvensanalyse

Valg av modell vil påvirke foreningens identitet, styringsstruktur, stemmebalanse, økonomiske grunnlag og administrative kapasitet. Dersom verneområdestyrer gis medlemskap, bør forholdet til deres rolle etter naturmangfoldloven avklares, selv om de er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer (jfr. Vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrer oppnevnt i medhold av naturmangfoldloven § 62, fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024).

5. Økonomiske og organisatoriske konsekvenser

Uansett valgt spor vil det være behov for vedtektsendringer knyttet til blant annet formål, medlemsbestemmelser, kontingent og stemmerett. Valg av modell vil også kunne påvirke foreningens økonomi og administrative kapasitet. Det bør utarbeides en differensiert kontingentmodell basert på medlemskategori, størrelse og stemmerett. Endelig forslag til modell fremmes under årsmøtet.

6. Administrasjonens vurdering

Saken berører prinsipielle spørsmål om foreningens identitet, kommunenes rolle som aktør under merkevaren «Norges nasjonalparker» og balansen mellom naturvern og lokal verdiskaping.

Kommunestyret bør ta stilling til om foreningen primært skal være en interesseorganisasjon for nasjonalparkkommuner, eller en bredere paraplyorganisasjon for ulike typer organisasjoner som arbeider med naturvern, forvaltning og bærekraftig utvikling.

Forslag til vedtak

1. Alternativ A – Støtte utvidelsessporet

Kommunestyret støtter styrets forslag om å åpne for en bredere medlemsstruktur (utvidelsessporet).

2. Alternativ B – Støtte merkevaresporet

Kommunestyret støtter styrets forslag om å avgrense medlemskapet til aktører direkte knyttet til merkevaren «Norges nasjonalparker».

3. Alternativ C – Presisert modell

Kommunestyret støtter en modell hvor nasjonalparkkommuner beholder stemmerett, mens øvrige aktører tilbys assosiert medlemskap uten stemmerett.

Frist

Høringsfristen er 4. mai 2026.

Høringssvaret sendes post@npkl.no

Med vennlig hilsen

Ellen Schjøberg
styreleder

Lenke/vedlegg:

- [Lenke til opptak av webinar 23. februar](#)
- [Presentasjonen 2026.02.23 Webinar - Nye typer medlemmer i foreningen](#)